

ادامه جنگ پس از فتح خرمشهر نتایج یک نظر سنجی

○ مقدمه: محمد درودیان

۳۰۳

فتح خرمشهر به عنوان یک حادثه تاریخی و سرنوشت ساز، پایان بخش دوره اول جنگ است که با تجاوز عراق به ایران در تاریخ ۳۱ شهریور سال ۱۳۵۹ آغاز شد و با آزادسازی مناطق اشغالی به پایان رسید. ادامه جنگ پس از فتح خرمشهر به مدت ۶ سال و تحولاتی که در این مرحله از جنگ صورت گرفت به ویژه نحوه پایان جنگ، پرسش از علت ادامه جنگ را به یک پرسش بنیادین تبدیل کرده است. در این زمینه ملاحظاتی وجود دارد که باید مورد توجه قرار گیرد:

۱- تصمیم گیری برای پایان دادن یا ادامه جنگ پس از فتح خرمشهر با نظر اجماع نخبگان و مسئولین سیاسی - نظامی کشور و در حضور امام راحل و پس از برگزاری جلسات متعدد، اتخاذ شد.

شرایط تصمیم گیری ناظر بر این معنا بود که قوای نظامی ایران با آزادسازی مناطق اشغالی ماهیت جنگ تجاوزکارانه و فرسایشی را با کسب برتری سیاسی - نظامی تغییر داده است و در چنین وضعیتی به زعم آمریکا و غرب ارائه هرگونه امتیاز به ایران به معنای به رسمیت شناختن برتری نظام برآمده از انقلاب اسلامی و با منافع غرب در تضاد است. بنابراین اجتناب از ارائه هرگونه امتیاز به ایران، یک سیاست کلی و مورد توافق بود که از سوی آمریکا و غرب دنبال می شد. بر پایه همین ملاحظه با تعریف برتری

ایران به عنوان تهدید منافع آمریکا و غرب، مهار این برتری هدف سیاستهای جدید منطقه ای آمریکا قرار گرفت.

۲- راه حل های پیشنهادی برای پایان دادن به جنگ در این مرحله عموماً از سوی برخی از کشورهای منطقه از جمله عربستان مطرح شد که بیشتر ناظر بر تشکیل صندوق مشترک برای پرداخت خسارت به ایران و عراق بود. بدین ترتیب که کشورهای منطقه با تشکیل صندوقی مشترک مبالغی را به صندوق واریز کنند و تدریجاً برای بازسازی ایران و عراق پرداخت شود. در این زمینه صحبت از مبلغ ۲۵ میلیارد دلار تا ۵۰ میلیارد دلار مطرح شد؛ اما به دلیل اینکه راه حل متناسب با شرایط برتری ایران نبود و سایر خواسته های ایران مانند محکوم کردن متجاوز، عقب نشینی کامل از خاک ایران مورد توجه قرار نگرفته بود، زمینه انجام مذاکرات فراهم نشد، در نتیجه رقم قطعی مشخص نیست.

۳- فاصله زمانی تصمیم گیری ایران پس از فتح خرمشهر تا انجام عملیات رمضان با وقوع برخی رخدادهایی همراه شد که نقش مهمی در شکل گیری ادامه جنگ داشت. در حالی که در سوم خرداد سال ۱۳۶۱ خرمشهر فتح شد، در تاریخ ۱۴ خرداد اسرائیل به جنوب لبنان حمله کرد. تصور اولیه در ایران ناظر بر این معنا بود که نگرانی از پیروزی ایران منجر به گشایش جبهه جدید شده است. واکنش سیاسی - نظامی ایران با اعزام هیئت دیپلماتیک در تاریخ ۱۷ خرداد و سپس اعزام برخی از نیروهای نظامی و اعلام آمادگی برای جنگ در دو جبهه متأثر از همین ملاحظات بود.

در تاریخ ۲۰ خرداد عراق آمادگی برای عقب نشینی یک جانبه را اعلام و در تاریخ ۳۰ تیر آن را اجرا کرد. در این مرحله ۵ هزار کیلومتر از خاک ایران هم چنان در اشغال ارتش عراق بود که در عقب نشینی تنها ۲۵۰۰ کیلومتر از آن تخلیه شد و مناطق حساس مانند ارتفاعات استراتژیک و شهر نفت شهر در اشغال نیروهای عراق باقی ماند.

ملاحظات سیاسی - نظامی جدید سبب گردید امام (ره) با احساس نگرانی از ماهیت سیاستهای جدید آمریکا و اسرائیل و عراق، روند اعزام نیرو به لبنان را متوقف و دستور بازگشت نیروها را صادر کردند.

در چنین فضایی قطعنامه ۵۲۲ در تاریخ ۲۲ تیرماه از سوی سازمان ملل صادر شد که هیچ کدام از درخواستهای ایران مورد توجه قرار نگرفته بود و همچنان از جنگ به عنوان وضعیت میان دو کشور نام برده می شد!

مجموع رخدادهای سیاسی - نظامی در سطح منطقه، مواضع جدید آمریکا، ماهیت قطعنامه جدید سازمان ملل، تماماً نگرانی ایران را - مبنی بر اینکه کلیه تلاشها و سیاستها

ادامه جنگ پس از فتح خرمشهر

برای مهار و برتری ایران سازماندهی شده است - تشدید کرد و در نتیجه تصمیم گیری اولیه پس از فتح خرمشهر، با آغاز عملیات رمضان، در تاریخ ۲۳ تیرماه سال ۱۳۶۱ و با هدف تأمین صلح شرافتمندانه و تنبیه متجاوز، به اجرا گذاشته شد.

۴- نقد و بررسی تصمیم گیری برای ادامه جنگ پس از فتح خرمشهر و طرح پرسش در این زمینه برای نخستین بار از سوی نهضت آزادی مطرح شد. مسئله قابل توجه در این زمینه این است که انتقاد نهضت آزادی نزدیک به یک سال پس از تصمیم گیری و اجرای آن و با مشاهده نتایج این تصمیم گیری، اعلام شد، حال آنکه اگر نهضت در این زمینه دیدگاه و موضعی داشت، برای تأثیر گذاری بر روند تصمیم گیری ها باید همانند حزب توده که در همان موقع اقدام به موضع گیری کرد، با صدور بیانیه مواضع خود را رسماً اعلام می کرد.

فارغ از این ملاحظه، نقدهای ناظر بر تصمیم گیری برای ادامه جنگ اصولاً بر اساس نتیجه و بدون توجه به شرایط طرح می شود. حال آنکه جدا کردن یک تصمیم از شرایط و بستر تاریخی آن مانع از فهم ضرورتها و دلایل این تصمیم گیری خواهد شد.

۳۰۵

گزینه های موجود برای تصمیم گیری ایران به گونه ای بود که اگر برای توقف جنگ تصمیم گیری می شد، امتیاز قابل ملاحظه ای به ایران واگذار نمی شد و هیچ تناسبی با شرایط برتری ایران نداشت و احتمالاً زمینه درگیری مجدد ایران و عراق نیز فراهم می شد. امروز همان تصمیم گیری با طرح این پرسش روبروست که: چرا ایران این گونه جنگ را پایان داد؟ و حال آنکه، در آن هنگام از موضع برتر برخوردار بود و دشمن دچار هزیمت شده بود.

این توضیح ناظر بر این معناست که پیچیدگیهای حاکم بر شرایط تصمیم گیری پس از فتح خرمشهر به گونه ای بوده است که هرگونه تصمیم گیری با توجه به پیامدهای آن می توانست پرسش زا باشد و تنها تفاوت در نوع پرسش هاست نه اصل آن.

* * *

مرکز پژوهشهای اجتماعی نخست وزیری در خرداد سال ۱۳۶۱ طی یک نظرسنجی، از ۵۰۲ نفر با شرایط سنی، تحصیلی و جنسیت متفاوت «نظرات مردم در مورد ادامه جنگ و ورود به خاک عراق» را مورد بررسی قرار داده است. در این نظرسنجی «نظر مردم در مورد ادامه جنگ»، وارد شدن به خاک عراق در صورتی که عراق شرایط ما را نپذیرد و دلایل عدم ورود به خاک عراق مورد توجه قرار گرفته است.

در پاسخ به این پرسش که جنگ را تا کجا باید ادامه داد؟ خروج عراق از خاک ایران با ۳۰/۷ درصد و سقوط صدام با ۲۸/۵ درصد بیشترین آرا را کسب کرده است و سایر گزینه ها مانند

مختصرنامه مطالعات تاریخی

گرفتن خسارت ۱۲/۴ درصد و صلح تنها ۲ درصد را به خود اختصاص داده‌اند. در حالی که پاسخ نمی‌دانم ۴ درصد بوده است.

در پاسخ به این پرسش که اگر عراق شرایط ما را نپذیرد آیا صلاح می‌دانید وارد خاک عراق شویم بر حسب جنسیت پاسخ مثبت ۷۰/۱ درصد و پاسخ منفی ۱۵/۱ درصد و نمی‌دانم ۹/۲ درصد می‌باشد. بر حسب سن پاسخ مثبت ۷۶/۹، پاسخ منفی ۷/۷ و نمی‌دانم ۱۵/۴ درصد است. بر حسب میزان سواد پاسخگویان، پاسخ مثبت ۴۸/۴، پاسخ منفی ۳۲/۲، پاسخ نمی‌دانم ۶/۵ درصد است.

درصد پاسخ‌ها به تناسب مناطق بیستگانه تهران متفاوت است. چنان‌که پاسخ کسانی که یکی از بستگان آنها در جبهه بوده است در مورد ورود به خاک عراق ۵۸/۳ درصد مثبت و ۲۰ درصد منفی و ۲۰ درصد نمی‌دانم می‌باشد.

این نظرسنجی فارغ از اینکه تا چه میزان می‌تواند از نظر علمی اعتبار داشته باشد، بیانگر بخشی از واقعیات اجتماعی و افکار عمومی نسبت به مسئله جنگ و تصمیم‌گیری در مورد پایان یا ادامه آن و در میان اقلات مختلف با موقعیتها و شرایط متفاوت می‌باشد که با میانگین ۷۰ درصد با آن چه که پس از فتح خرمشهر واقع شد، موافقت خود را بر ادامه جنگ اعلام کرده‌اند. در پایان اصل گزارش نظرسنجی برای بهره‌برداری بیشتر منتشر می‌شود.

ادامه جنگ پس از فتح خرمشهر

جمهوری اسلامی ایران

نظرات مردم در مورد ادامه جنگ و ورود به خاک عراق

۳۰۷

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

معاونت سیاسی و اجتماعی وزیر مشاور در امور اجرائی

مرکز پژوهشهای اجتماعی نخست وزیری

خرداد ماه ۱۳۶۱

عنوان	صفحه
مقدمه	
مشخصات جامعه آماری	
نظر پاسخگویان در مورد ادامه جنگ تحمیلی عراق علیه ایران	
نظر پاسخگویان در مورد ورود به خاک عراق (بر حسب جنس ، سن ، سواد ، منطقه مسکونی پاسخگو)	
نظر پاسخگویانی که یکی از اقوام نزدیک آنها از اوایل جنگ تاکنون در جبهه بوده در مورد ورود به خاک عراق	
نظر پاسخگویانی که یکی از اقوام نزدیک آنها از اوایل جنگ تاکنون در جبهه بوده (هم اکنون در جبهه است - به جبهه رفته و برگشته - مجروح یا شهید شده) در مورد ورود به خاک عراق	
نظر پاسخگویانی که یکی از اقوام نزدیک (سپاهی - بسیجی - ارتشی - سرباز) آنها از اوایل جنگ تاکنون در جبهه بوده در مورد ورود به خاک عراق	
دلایل اظهار شده از سوی پاسخگویانی که ورود به خاک عراق را صلاح نمی دانند	
پیشنهادات اظهار شده جهت تحقق شرایط ایران از سوی پاسخگویانی که ورود به خاک عراق را صلاح نمی دانند	

بسم الله الرحمن الرحيم

مقدمه

برنامه ریزی و تصمیم گیری در مورد پدیده های جامعه ، ضرورت گردآوری اطلاعات بر پایه تحقیقات اجتماعی را ایجاب می نماید. این مرکز برای رسیدن به این هدف بنیانی و بر مبنای روشهای علمی اطلاعات مورد نیاز دولت را در حد امکانات خود ارائه نموده و به یاری خدا فعالیت خود را در این زمینه همچنان ادامه خواهد داد.

علاوه بر این تحقیقات ، تغییر و تحول سریع برخی از مسائل و نیاز مسئولین به بعضی از اطلاعات آن چنان ضروری است که تهیه و اجرای طرحهای درخواستی بر اساس نمونه آماری مطلوب در فرصت تعیین شده محدود ، عملاً غیرممکن می باشد و از طرفی آگاهی از هر نوع اطلاعاتی در زمینه مسائل مطروحه می تواند بر نداشتن آن اطلاع ارجح بوده و حقایق از جامعه را منعکس و مسئولین را در حل مسائل یاری نماید (گرچه ممکن است همه حقایق کاملاً منعکس نشود) ، لذا با توجه به نیاز مسئولین و محدودیت امکانات ، این مرکز بر آن شد تا طرحهایی را با نمونه کمتر و در مدت کوتاهتری انجام دهد تا بتواند پاسخگوی نیازهای فوری مسئولین باشد. گزارش زیر حاوی مطالب زیر است :

۳۰۹

۱- نظر مردم در مورد ادامه جنگ

۲- نظر مردم در مورد وارد شدن به خاک عراق در صورتی که عراق شرایط ما را نپذیرد

۳- دلایل عدم ورود به خاک عراق

در این گزارش نظرات ۵۰۲ نفر در سطح شهر تهران با حفظ پراکندگی در محلات و خانوارها در تاریخ دهم و یازدهم خردادماه ۶۱ مورد بررسی قرار گرفته است که نتایج آن بدین شرح است .

مصلنامه مطالعات نابین

«مشخصات جامعه مورد بررسی»

جنس	فراوانی	درصد
مرد		۵۵/۲
زن	۲۲۵	۴۴/۸
جمع	۵۰۲	۱۰۰

سن	فراوانی	درصد
۱۵-۲۴ سال	۱۴۸	۲۹/۵
۲۵-۳۴ سال	۱۳۵	۲۶/۹
۳۵-۴۴ سال	۸۲	۱۶/۳
۴۵-۵۴ سال	۷۹	۱۵/۷
۵۵-۶۴ سال	۴۵	۹/-
۶۵ سال و بیشتر	۱۳	۲/۶
جمع	۵۰۲	۱۰۰

۳۱۰

سواد	فراوانی	درصد
بی سواد	۱۱۴	۲۲/۷
ابتدایی	۱۴۷	۲۹/۳
متوسطه	۲۱۰	۴۱/۸
عالی	۳۱	۶/۲
جمع	۵۰۲	۱۰۰

ادامه جنگ پس از فتح خرمشهر

«به نظر شما جنگ تحمیلی عراق علیه ایران را تا کی بایستی ادامه داد؟»

موارد	فراوانی	درصد
عراق از خاک ایران خارج شود، تمام خاکمان را از عراق بگیریم	۱۵۴	۳۰/۷
تا سرنگونی صدام	۱۴۳	۲۸/۵
گرفتن خسارت	۶۲	۱۲/۴
عراق شرایط ما را بپذیرد	۵۵	۱۱/-
پیروز شویم	۴۲	۸/۴
ایجاد جمهوری اسلامی در عراق	۲۴	۴/۸
صدام مجازات و محاکمه شود	۲۱	۴/۲
هر چه زودتر تمام شود بهتر است	۱۸	۳/۶
دست آمریکا از منطقه کوتاه شود و استکبار جهانی از بین برود	۱۱	۲/۲
صلح کنیم	۱۰	۱۰
سایر*	۱۲	۲/۴
نمی دانم	۲۰	۴/-
جمع	۵۷۲	**

۳۱۱

* سایر موارد عبارتند از: ریشه ظلم و فساد از زمین کنده شود - هر چه امام بگوید - تا وقتی که نتوانند به ما زور بگویند - تا وقتی که خاک عراق ضمیمه ایران شود - به نفع اسلام تمام شود - به صورت انسانی و به صلاح مملکت تمام شود.

** به علت چند جوابی بودن پرسش جمع درصدها از عدد ۱۰۰ بیشتر است.

مطالعات آرایشی

«اگر عراق شرایط ما را نپذیرد آیا صلاح می دانید که وارد خاک عراق شویم؟»
 «بر حسب جنس پاسخگویان»

موارد	جنس		مرد		زن		جمع	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
بلی	۲۱۱	۷۶/۲	۱۴۱	۶۲/۷	۳۵۲	۷۰/۱		
خیر	۲۹	۱۰/۵	۴۷	۲۰/۹	۷۶	۱۵/۱		
بلی مشروط بر اینکه*	۲۰	۷/۲	۸	۳/۶	۲۸	۵/۶		
نمی دانم	۱۷	۶/۱	۲۹	۱۲/۹	۴۶	۹/۲		
جمع	۲۷۷	۱۰۰	۲۲۵	۱۰۰	۵۰۲	۱۰۰		

تعداد

- * امام دستور فرمایند..... ۱۲
- برای مردم عراق ضرر نداشته باشد و به آنها ظلم نشود و مسلمان کشی نشود ۵
- حکومت‌های منطقه علناً وارد جنگ نشوند ۴
- برای نابودی صدام باشد نه کشورگشایی ۴
- نیروی کافی داشته باشیم ۲
- اگر عراق از خاک ما بیرون برود و باز هم بجنگد بایستی وارد خاک عراق شد ۱

ادامه جنگ پس از فتح خرمشهر

«اگر عراق شرایط ما را نپذیرد آیا صلاح می دانید که وارد خاک عراق شویم؟»
 «بر حسب سن پاسخگویان»

موارد	سن		۱۵-۲۴ سال		۲۵-۳۴ سال		۳۵-۴۴ سال		۴۵-۵۴ سال		۵۵-۶۴ سال		۶۵ سال - بیشتر	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
بلی	۱۰۸	۷۳	۹۷	۷۱/۹	۶۱	۷۴/۴	۴۷	۵۹/۵	۲۹	۶۴/۴	۱۰	۷۶/۹		
خیر	۲۵	۱۶/۹	۲۱	۱۵/۶	۱۲	۱۴/۶	۱۲	۱۵/۲	۵	۱۱/۱	۱	۷/۷		
بلی مشروط	۱۰	۶/۸	۴	۳	۳	۳/۷	۵	۶/۳	۶	۱۳/۳	—	—		
نمی دانم	۵	۳/۴	۱۳	۹/۶	۶	۷/۳	۱۵	۱۹	۵	۱۱/۱	۲	۱۵/۴		
جمع	۱۴۸	۱۰۰	۱۳۵	۱۰۰	۸۲	۱۰۰	۷۹	۱۰۰	۴۵	۱۰۰	۱۳	۱۰۰		

۳۱۳

«اگر عراق شرایط ما را نپذیرد آیا صلاح می دانید که وارد خاک عراق شویم؟»
 «بر حسب میزان سواد پاسخگویان»

موارد	سواد		بی سواد		ابتدایی		متوسطه		عالی	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
بلی	۸۰	۷۰/۲	۱۱۲	۷۶/۲	۱۴۵	۶۹/۱	۱۵	۴۸/۴		
خیر	۹	۷/۹	۱۷	۱۱/۶	۴۰	۱۹/۱	۱۰	۳۲/۳		
بلی مشروط	۵	۴/۴	۶	۴/۱	۱۰	۶/۲	۴	۱۲/۹		
نمی دانم	۲۰	۱۷/۵	۱۲	۸/۲	۱۲	۵/۷	۲	۶/۵		
جمع	۱۱۴	۱۰۰	۱۴۷	۱۰۰	۲۱۰	۱۰۰	۳۱	۱۰۰		

مطالعات تاریخی

«اگر عراق شرایط ما را نپذیرد آیا صلاح می دانید که وارد خاک عراق شویم؟»
 «بر حسب مناطق بیستگانه تهران»

مناطق تهران	موارد		بلبی	خیبر	بلبی مشروط	نمی دانم	جمع
	تعداد	درصد					
۱	۹	۴۷/۴	۱۲	۴	۱	۱۹	۱۰۰
۲	۱۲	۵۷/۱	۱۹	۱	-	۲۱	۱۰۰
۳	۱۹	۸۶/۴	۲۲	۵	-	۲۲	۱۰۰
۴	۲۲	۷۸/۶	۴	۱	-	۲۸	۱۰۰
۵	۴	۵۰	۱۶	۶	۱	۲۴	۱۰۰
۶	۱۶	۶۶/۷	۱۷	۷	-	۲۹	۱۰۰
۷	۱۶	۴۸/۵	۱۶	۹	۲	۳۳	۱۰۰
۸	۱۶	۸۴/۲	۱۶	۲	-	۱۹	۱۰۰
۹	۲۴	۷۷/۴	۲۱	۳	۱	۳۱	۱۰۰
۱۰	۲۴	۷۷/۴	۲۶	۲	۳	۳۱	۱۰۰
۱۱	۲۱	۷۵	۲۶	۲	۳	۳۱	۱۰۰
۱۲	۲۶	۷۴/۳	۲۶	۲	۳	۳۵	۱۰۰
۱۳	۱۳	۶۵	۱۳	۴	۱	۲۰	۱۰۰
۱۴	۲۹	۸۰/۶	۲۹	۳	-	۳۶	۱۰۰
۱۵	۱۶	۴۷/۱	۲۶	۵	۳	۳۴	۱۰۰
۱۶	۲۶	۸۱/۳	۲۶	۴	۲	۳۲	۱۰۰
۱۷	۲۷	۸۷/۱	۲۷	۴	-	۳۱	۱۰۰
۱۸	۱۵	۸۳/۳	۱۵	-	۲	۱۸	۱۰۰
۱۹	۹	۷۵	۹	-	۲	۱۲	۱۰۰
۲۰	۱۵	۶۸/۲	۱۵	۲	۳	۲۰	۱۰۰

ادامه جنگ پس از فتح خرمشهر

«نظر پاسخگویانی که یکی از اقوام نزدیک آنها از اوایل جنگ تاکنون در جبهه بوده در مورد ورود به خاک عراق»

موارد	در جبهه بوده		در جبهه نبوده	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد
بلی	۳۲۰	۷۲/۴	۳۵	۵۸/۳
خیر	۶۲	۱۴	۱۳	۲۰
بلی مشروط	۲۷	۶/۱	۱	۱/۷
نمی دانم	۳۳	۷/۵	۱۲	۲۰
جمع	۴۴۲	۱۰۰	۶۰	۱۰۰

«نظر پاسخگویانی که یکی از اقوام نزدیک آنها از اوایل جنگ تاکنون در جبهه بوده (هم اکنون در جبهه است - به جبهه رفته و برگشته - مجروح و شهید داده) در مورد ورود به خاک عراق»

۳۱۵

موارد	وضعیت	هم اکنون در جبهه است		به جبهه رفته و برگشته		مجروح و شهید داده	
		تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
بلی	۱۹۵	۷۳/۹	۱۵۵	۷۴/۲	۱۴۱	۷۰/۹	
خیر	۳۲	۱۲/۱	۲۸	۱۳/۴	۳۰	۱۵/۱	
بلی مشروط	۱۵	۵/۷	۱۳	۶/۲	۱۶	۸/۰۰	
نمی دانم	۲۲	۸/۳	۱۳	۶/۲	۱۲	۶/۰۰	
جمع	۲۶۴	۱۰۰	۲۰۹	۱۰۰	۱۹۹	۱۰۰	

«نظر پاسخگویانی که یکی از اقوام نزدیک آنها (سپاهی یا بسیجی ، ارتشی ، سرباز) از اوایل جنگ تا کنون در جبهه بوده در مورد ورود به خاک عراق»

موارد	سپاه یا بسیج		ارتش		سرباز	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
بلی	۱۹۱	۷۵/۵	۸۹	۶۹	۱۸۶	۷۳/۹
خیر	۲۸	۱۱/۱	۱۷	۱۳/۳	۳۸	۱۴/۹
بلی مشروط	۱۴	۵/۵	۹	۷/۰۰	۱۸	۷/۱
نمی دانم	۲۰	۷/۹	۱۴	۱۰/۹	۱۳	۵/۱
جمع	۲۵۳	۱۰۰	۱۲۹	۱۰۰	۲۵۵	۱۰۰

مختصات مطالعات تاریخی

«دلایل اظهار شده از سوی پاسخگویانی که ورود به خاک عراق را صلاح نمی دانند»

درصد	تعداد	موارد
۵۰/۰	۳۸	ما را متجاوز حساب می کنند
۱۳/۲	۱۰	مجبور می شویم با کشورهای دیگر مخصوصاً کشورهای منطقه درگیر شویم
۱۰/۵	۸	باعث کشتار بیشتر می شود
۱۰/۵	۸	اگر ما خاک خودمان را بگیریم دلیلی دیگر ندارد که وارد خاک آنها شویم
۴/۰۰	۳	از نظر اسلام و قرآن درست نیست
۱۱/۸	۹	سایر*
۱۰۰	۷۶	جمع

* سایر موارد عبارتند از : اگر با منطق انقلاب را صادر کنیم بهتر از جنگ است - سازمان ملل متحد بایستی رسیدگی کند - عراق با روسها پیمان دارد اگر ما حمله کنیم روس هم وارد جنگ می شود - چون شکست می خوریم و کشورهای غربی فشار زیادی بر ما وارد می سازند - جنگ داخلی به وجود می آید و گروهها و رادیوهای بیگانه سوء استفاده می کنند - هر چه ما ضرر دیده ایم آنها هم دیده اند.

«چه پیشنهادی برای تحقق شرایط ایران (گرفتن خسارت) دارید؟»

«[دلایل] اظهار شده از سوی پاسخگویانی که ورود به خاک عراق را صلاح نمی دانند»

درصد	تعداد	موارد
۲۱/۱	۱۶	از طریق مذاکره به نتیجه می توان رسید
۱۴/۵	۱۱	با جنگ دفاعی خسارت را بگیریم و وارد خاک نشویم
۹/۲	۷	باید خسارت را بپردازد
۶/۶	۵	سازمان بین المللی تصمیم بگیرد
۲/۶	۲	مازاد اسرای آنها را برای خسارت نگهداریم ، با معاوضه اسرا می توان زمینه را آماده کرد
۴۶/۰۰	۳۵	نمی دانم
۱۰۰	۷۶	جمع

